

VLAAMS PARLEMENT
▣ SCHRIFTELIJKE VRAGEN

KRIS PEETERS

VLAAMS MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU EN NATUUR

Vraag nr. 126
van 18 november 2005
van **HILDE EECKHOUT**

Waterzuivering in buitengebieden - Zonering

Vlaanderen moet tegen eind 2015 voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water. In uitvoering van het decreet inzake integraal waterbeleid keurde het Vlaams Parlement op 8 april 2005 de eerste waterbeleidsnota goed. Eén van de vijf krachtlijnen in deze nota is de integrale waterkwaliteit verder verbeteren.

In 2005 slaagt Vlaanderen erin ongeveer 80 % van de huishoudelijke afvalwaterzuivering in een collectieve waterzuiveringsinstallatie te doen. Vanaf 2006 verschuift de aandacht in het waterbeleid van de steden en grote gemeenten naar de gemeenten in buitengebieden.

Waterzuivering kan met een collectieve waterzuiveringsinstallatie of een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater. Wie voor welke vorm van waterzuivering moet kiezen, hangt af van de zone waarin men woont. Er bestaan zones A, B en C.

- In zone A kan men onmiddellijk aansluiten op de bestaande riolering met collector en collectieve waterzuivering.
- In zone B zal men op termijn kunnen aansluiten op een riolering met collector en collectieve waterzuivering.
- In zone C kan men nooit aansluiten op een collectieve waterzuivering. Net als vandaag moet men in zone C zelf instaan voor de waterzuivering.

Omtrent zonering voor waterzuivering bestaat er vandaag heel wat onduidelijkheid.

1. Wat is de status van de zonering voor waterzuivering in buitengebieden?

Bestaat de zonering voor alle gemeenten in buitengebieden?

Is deze beschikbaar voor het publiek?

2. Welke criteria worden er gebruikt bij de opstelling van deze zonering?

3. Wordt er bij deze zonering in buitengebieden rekening gehouden met de specificiteit van het buitengebied? Bijvoorbeeld vlak versus heuvelachtig buitengebied, woningen rond dorpskern of wijd verspreide woningen ...

4. Wat is de timing voor de uitvoering van de waterzuivering conform deze zoneringsplannen?
5. Hoe zit de financiering voor de uitvoering van de waterzuivering in elkaar voor elk van de zones? Wiet betaalt wat en hoeveel? Wat is er in de begroting 2006 en de meerjarenbegroting hiervoor ingeschreven?

KRIS PEETERS

VLAAMS MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU EN NATUUR

ANTWOORD

op vraag nr. 126 van 18 november 2005

van **HILDE EECKHOUT**

1. Op vrijdag 21 oktober 2005 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de regels met betrekking tot de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en het vaststellen van de zoneringsplannen. De definitieve goedkeuring wordt begin 2006 voorzien.

Gelet op de tijd die nodig is voor het opstellen van alle zoneringsplannen voor alle Vlaamse gemeenten en de individuele voorstelling ervan, worden reeds sinds eind 2004 zoneringsplannen voor alle Vlaamse gemeenten opgesteld en door de VMM, in aanwezigheid van de NV Aquafin, voorgesteld aan de gemeenten. Eind november beschikte de VMM over gegevens van 293 gemeenten. Aan 120 gemeenten werd reeds het voorontwerp van zoneringsplan toegelicht en werden de nodige gegevens overgemaakt. Voor nog 55 andere gemeenten werd reeds een datum vastgelegd.

Volgens de planning zullen alle gegevens tegen einde 2005 beschikbaar zijn. De verdere verwerking van deze gegevens en de voorstelling van de zoneringsplannen aan de gemeenten zal worden afgerond in de eerste helft van 2006.

Het plan dat door de VMM aan de gemeente wordt voorgesteld is het voorontwerp van zoneringsplan dat een eerste voorstel inzake collectieve of individuele sanering omvat. Dit voorstel is gebaseerd op een economische analyse van de verschillende saneringstechnieken. Een definitieve beslissing moet worden genomen door de gemeente op basis van de principes van goed bestuur en van de lokale geografische toestand. Deze beslissing wordt nadien door de VMM verwerkt tot een ontwerp van zoneringsplan dat het voorwerp moet uitmaken van een openbaar onderzoek. Op dit ogenblik kunnen derden dit plan voor een eerste maal consulteren. Na het verwerken van de opmerkingen geformuleerd in het kader van het openbaar onderzoek en na de goedkeuring van het aangepaste plan door de gemeenteraad en de Vlaamse Regering ontstaat een definitief zoneringsplan dat afdwingbaar is naar alle partijen. Vanaf dat ogenblik kan dit plan door alle belanghebbenden worden opgevraagd. De volledige procedure, gaande van het aangetekend versturen van het voorontwerp van zoneringsplan tot en met de vaststelling ervan door de Vlaamse Regering, duurt vijftien en een halve maand.

2. Voor de opstelling van de zoneringsplannen wordt in het buitengebied van een gemeente, zijnde het gebied waar nog geen collectief waterzuiveringssysteem operationeel is of gepland op korte termijn, de zoneringsmethodologie toegepast. Het mathematisch model dat aan de basis ligt van de zoneringsmethodologie, definieert per woning de verschillende saneringstechnieken en vergelijkt deze op een economische basis. Alle bestaande gebouwen waar huishoudelijk afvalwater wordt geproduceerd en alle toekomstige woningen gelegen in een gebied met een woonfunctie volgens de gewestplannen worden op deze wijze gescreend. De prijzen die gehanteerd worden in het model, werden in 2002 vastgelegd en werden onderworpen aan een externe controle door het Deense studie bureau COWI.

3. Het is de doelstelling van het model om naargelang de dichtheid van het gebied (afstand van de woningen ten aanzien van elkaar en ten aanzien van de reeds bestaande infrastructuur) een uitspraak te doen over de meest aangewezen saneringswijze, nl. een collectieve of een individuele sanering. Het mathematisch model dat is opgebouwd is dermate ontwikkeld dat er geen bijkomende specifieke gemeentelijke kenmerken moeten worden ingegeven in het model. Zo is bijvoorbeeld de helling van het gebied voor het model niet relevant aangezien de rioleringen die in het model worden voorzien om woningen te verbinden met de reeds bestaande infrastructuur, worden berekend als drukrioleringen die niet beïnvloed worden door de helling van het gebied. Het maken van de definitieve keuze in het buitengebied op basis van het voorontwerp van zoneringsplan, is bovendien bewust aanzien als een gemeentelijke taak, zodat zij vanuit haar specifieke terreinkennis bijsturingen kan doorvoeren aan de theoretisch gemaakte keuzes. In het voorontwerp van besluit is voorzien dat de gemeente afwijkingen kan formuleren op basis van ecologische, stedenbouwkundige, bouwkundige redenen of vastgestelde materiële vergissingen. Op deze manier hoopt het Vlaamse gewest de terreinkennis van de gemeente maximaal te valoriseren.
4. De centrale doelstelling is dat volgens de Kaderrichtlijn Water in 2015, een goede toestand van de waterlopen gehaald wordt. Inspanningen van de verschillende doelgroepen: overheid, bedrijven, landbouw en burgers zullen hiervoor noodzakelijk zijn. De economische en ecologische analyse van de maatregelenprogramma's in de stroomgebied- en bekkenbeheerplannen zullen hier duidelijkheid brengen.

Welke inspanningen, op welke termijn een individuele gemeente zal moeten leven, moet dus nog blijken. Dat er echter een aanzienlijke inspanning zal moeten geleverd worden, is wel duidelijk.
5. De specifieke financiering voor de realisatie van de doelstellingen van het definitief goedgekeurd zoneringsplan zal een onderdeel uitmaken van uitvoeringsplannen en het besluit voor de subsidiëring van de aanleg van gemeentelijke rioleringen. Hiervoor is het echter noodzakelijk het huidige besluit te herzien en aan te passen. Een grondige herziening van dit besluit is voorzien in de loop van 2006. In het ontwerp van besluit voor het vaststellen van de gemeentelijke zoneringsplannen is wel reeds opgenomen dat het beschikken over een goedgekeurd zoneringsplan een voorwaarde wordt voor het verkrijgen van toekomstige subsidies.

Voorlopig is op de begroting van het Vlaamse gewest voorzien:

- het recurrent krediet van 67 miljoen euro per jaar voor de subsidiëring van de gemeentelijke riolen;
- een tussenkomst van maximaal 2.000 euro per IBA indien de gemeente de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse gewest heeft ondertekend.

Daarnaast heeft het programmadecreet van 24/12/2004 het instellen van een gemeentelijke saneringsbijdrage (te innen via de drinkwatermaatschappijen) mogelijk gemaakt. Deze gemeentelijke saneringsbijdrage is geplafonneerd op 1,5 keer de bovengemeentelijke saneringsbijdrage.

In het kader van de meerjarenbegroting is een verhoging van het budget voor subsidiëring voorzien.